

TYÖVÄENKUOROJEN KEHITYS SAKSASSA

Saksan työväen lauluseurat viettivät hiljakkoin oma-laatuista merkkipäivää: työläislaulajain määrä nousi 100.000:een työväen lauluseurojen yhteisen jäsenmäärän ollessa 165.000 henkeä. Näihin lauluseuroihin kuuluvien työläisnaisten määrä on 11.000.

Työväenkuoroilla on oma julkaisunsa „Työläislaulajain lehti”, joka alkoi ilmestyä säännöllisesti vasta vuodesta 1907.

Työväen lauluseurat aloittivat toimintansa 1860-luvulla. Leipzigin „Ammattikunnalliseen valistusseuraan” perustettiin laulujaosto, jonka jäsenenä oli muun muassa August Bebel.

Ferdinand Lassalle piti työväenkuorojen järjestämistä hyvin tärkeänä. Hän sai aikaan sen, että vuonna 1863 „Yleissaksalaisen työväenliiton”²⁵⁵ jäsenet perustivat Frankfurt am Mainiin „Laululiitto” nimisen työväenyhdistyksen. Tämä liitto piti kokouksiaan erään frankfurtilaisen pikkuravintolan pimeässä, käryisessä takahuoneessa. Huoneen valaistukseen käytettiin talikynttilöitä.

Liitossa oli 12 jäsentä: Kun Lassalle joutui eräällä agitaatiomatkallaan yöpymään Frankfurtissa, nuo 12 työläislaulajaa lauloivat hänelle kuorossa tunnetun runoilija Herweghin sepittämän laulun. Lassalle oli pitkän aikaa pyytänyt runoilijaa sepittämään sanat työväen kuorolaulua varten.

Poikkeuslain kumoamisen jälkeen²⁵⁶, vuonna 1892 työväenkuorot käsittivät Saksassa 180 lauluseuraa ja niiden jäsenmäärä oli 4.300. Vuonna 1901 jäsenmäärä oli jo 39.717, v. 1907 — 93.000 ja v. 1912 — 165.000 henkeä. Berliinissä lasketaan olevan 5.352 työväen lauluseurojen jäsentä, Hampurissa — 1.628, Leipzigissä — 4.051, Dresdenissä — 4.700 j.n.e.

Hiljattain tiedotimme, että Ranskan ynnä muiden romaanisten maiden työläiset viettivät Eugene Pottier'n (1816—1887), kuuluisan „Internationalen” tekijän kuoleman 25-vuotispäivää*. Saksassa on sosialismin propagointi työväenlaulujen avulla huomattavasti nuorempaa, ja Saksan „junkkerien” (tilanherrojen, mustasotnialaisten) hallitus asettaa tällaiselle propagandalle paljon enemmän katalia esteitä poliisitoimenpiteillä.

Mutta mitkään poliisin koukkuilut eivät pysty estämään sitä, että maailman kaikissa suurkaupungeissa, kaikissa tehdasasutuksissa ja yhä useammin maataloustyöläisten mökeissä raikuu yksimielisesti proletaarien laulu pian koitavasta ihmiskunnan vapautumisesta palkkaorjuudesta.

Kirjoitettu

tammikuun 16 pn jälkeen v. 1913

Julkaistu ensi kerran v. 1954

„Kommunist” aikakauslehden

6. numerossa

Allekirjottus: T.

Julkaistaan käskikirjoituksen mukaan

* Ks. tätä osaa, ss. 196—197. *Toim.*